

Eesti Õpilasesinduste Liidu platvorm 2017. aasta kohalike omavalitsuste valimisteks

Vastu võetud:
Eesti Õpilasesinduste Liidu
III erakorralisel üldkoosolekul
Tallinnas, 06.05.2017

Tuginedes Eesti Õpilasesinduste Liidu (EÕEL) üldkogu poolt vastu võetud haridusplatvormile (vastu võetud 08.04.2017) soovime seoses kohalike omavalitsuste valimistega tuua välja peamised eesmärgid, mille saavutamisele kohalikud omavalitsused peaksid meie nägemuses järgneva 4 aasta jooksul keskenduma.

EÕEL-i haridusfilosoofia lähtub sellest, et hariduses peab põhiline fookus olema õppija arengul. Seega on õpilane ja tema vajadused, huvid, oskused ja võimed iga hariduspoliitilise otsuse keskmeks ning lähtekohaks. Haridussüsteem peab toetama õpilase arengut ning valmistama ette tema astumist iseseisvasse ellu, seejuures kujundama noorest vastutustundliku ja algatusvõimelise demokraatliku ühiskonna liikme. Kiiresti muutuv ühiskonnas on lisaks kindlatele teadmistele oluline paindlikkus ja kiire kohanemisvõime, mitme keele valdamine, õppimis- ja eneseväljendusoskus, valmisolek langetada otsuseid ja kanda sellega kaasnevat vastutust, oskus koguda ja töödelda infot, suutlikkus ja julgus olla loov ning püstitada ja ületada isiklikke eesmärgid. Eesti riikluse seisukohalt on oluline tagada piirkonniti võrdväärne ligipääs kooliharidusele. Transpordi- ja koolivõrk tuleb kujundada selliseks, mis võimaldab igal õpilasel omandada üldharidust elukohast olenemata. Kooli tuleb näha organisatsioonina, millel on kaasa mõtlevad ja rääkivad liikmed, kes ühiselt otsustavad koolielu puudutavate küsimuste üle. Kool kui organisatsioon toetab kõigi oma liikmete arengut ning igal osapoolel tuleb aktiivselt panustada kooli edendamisse. Oluline osa on ka õpilasesinduse tegevusel, see toetab demokraatliku ning aktiivse ühiskonna arengut.

Õpilaste ootused kohalikele omavalitsustele

1. Investeerida igal aastal koolimajade kordategemisse ja sisustusse. Kontrollida raha sihtotstarbelist kasutamist õppekeskkonna parandamisel. Koolimööbel peab vastama

õpilaste ealistele nõudmistele ning olema korrektne. Koolimaja ruumiline plaan peab kajastama õppimise väärtusi ning klassiruumi ülesehitus ja mööbli paigutus peab olema õpilasi võrdselt kaasav. Samuti tuleb tagada korralik valgustus ning tahvlid. Võimaluse korral tuleb spordihooned rajada koolihoonete lähedusse. Olemasolevaid võimlaid ja staadione on vaja renoveerida.

2. Korrastada kooliümbrus ning kasutada seda kevad- ja sügisperioodidel aktiivselt õppetöö läbiviimiseks.
3. Tagada vajalikud õppevahendid (õpikud, töövihikud, õppetöövahendid, sh digiõppevahendid) ja -sisustus ning ruumid, eriti ainetes nagu tööõpetus, käsitöö ja kodundus, kehaline kasvatus). Kontrollida raha sihtotstarbelist kasutamist õppevahendite hankimisel.
4. Rajada piisava kohtade arvuga õpilaskodude võrk. Üldharidus- ning kutsekoolide õpilastele tagada kaugematelt tulijatele kohalikus omavalituses koolilähedased õpilaskodu kohad.
5. Tõhustada ja rahastada olemasolevaid või luua ja rakendada uusi koolivägivalla vähendamisega seotud meetmeid:
 - a. Töötada keskselt välja piirkonna koolide ülene koolivägivalla vähendamise programm/süsteem või liituda juba olemasolevate programmidega (nt Salliva Kooli programm, KIVA programm vmt).
 - b. Kohustada koole välja töötama tegevusi kooli vaimse keskkonna parandamiseks: tunnustada olemasolevaid vanemate ja nooremate õpilaste vahel vastastikuse toetamise süsteeme, tõsta psühholoogide usaldusväarsuse ja pädevuse taset.
 - c. Samalaadsete konfliktide ja suuremate probleemide puhul peab olema õpetajal võimalus psühholoogilise nõuande saamiseks, seejuures peab psühholoog rääkima konflikti kõikide osapooltega.
 - d. Lisaks tuleb tagada psühholoogi teenuse kättesaadavus igas koolis. Käivitada või laialdasemalt suunata õpetajad täiendkoolitusele konfliktide ennetamise ja suunamise teemadel.
6. Toetada abiõpetaja ametikoha loomist klassides, kus on rohkem kui 18 õpilast. Klassid on järjest suuremad (koolivõrgu ümberkorraldus, koolide koondamine), üha enam on hariduslike erivajadustega lapsi, õpetajale on nõudmised üha tõusnud. Kergemini võivad tekkida õpilastevahelised lahkkelid, samuti võib esineda õpiprobleemide eiramist. Lisaks on tähelepanu keskpunkti tulnud seoses elukestva

õppe strateegiaga ka õpilase individuaalse arengu toetamine (muutunud õpikäsitus), mistõttu on üha enam vajalik, et õpetaja jõuaks iga õpilasega tegeleda. Suurte klasside puhul on see raskendatud. Sellises olukorras on abiõpetajatest suur tugi. Eriti on vajalik tagada eraldi abiõpetaja, kel on vastav väljaõpe, erivajadustega õpilaste jaoks. Abiõpetajateks võiksid olla ka tudengid, kes vajavad näiteks pedagoogika kursustel praktikat.

7. Tagada kooliõppeks vajalike tugiteenuste kvaliteet ja kättesaadavus (sh pikapäevarühmad, õpilaskodud, õppevahendid), seejuures kindlustada koolide tugispetsialistide töötasu rahastamine.
8. Suurendada õpetajate palgataset, et head õpetajad ei siirduks teistele ametikohtadele ning noored õpetajad oleksid motiveeritumad õpetajaametit pidama. Tagada riiklikult kehtestatud õpetajapalga miinimummäär.
9. Õpetajakoolituses ja -täiendkoolituses pöörata enam rõhku praktilisele pedagoogikale ja psühholoogiale, et õpetajad oleksid valmis edukalt koolis töötama ning õpitud oskusi ja teadmisi reaalselt kasutama, mõistmaks paremini õppiva noore hirme, rõõme, käitumist. Õpetajakoolitus peab kaasas käima hariduse muutustega.
10. Tagada, et koolides kasutatakse mitmekesiseid õppevorme: projekt-, avastus-, aktiiv-, probleem-, individuaal- ja rühmaõppe vormi ning teoreetilise osaga kooskõlas olevaid praktikume, õuesõppetunde, külastusi ja e-õpet, mis sisaldab aine kodulehekülgi. Õpetamisel tuleb ära kasutada kaasaegse tehnoloogia võimalusi. Tunnid peavad õpilaste jaoks olema huvitavad. Õpe algkooli klassides peab muutuma loovamaks ja mängulisemaks.
11. Vähendada märgatavalt kodus õpitava uue materjali mahtu. Samas muuta tunde efektiivsemaks ja suurendada iseseisvast huvist tuleneva õppe osakaalu. Tagada, et algklasside õpilastele ei anta üleliigselt koolitöid, kuid antakse piisavalt, et kinnistada koolis õpitut ning panna alus harjumusele teha kodutöid hilisemate klasside tarbeks.
12. Aidata kaasa vähekindlustatud peredesse vajalike õppevahendite leidmisega.
13. Parandada õpilaste personaalset kutse- ja karjäärinõustamist, mis peab algama juba põhikoolis ning olema koolis õpilastele kättesaadav. Nõustamise eesmärk on võimalikult laialdaselt toetada õppija eneseteostust, püüdes mitte piiritleda õpilase väljavaateid ühe kindla eriala või valdkonna piires.
14. Üldharidus- ja kutsekoolide vahel tuleb tihendada koostööd, et põhikooli õpilased saaksid valikained sooritada kutsekoolis ning kutseõppuritele võimaldataks keskkoolis õppida parema kvaliteediga üldaineid. See tagab kutseõppurile hea taseme üldainetes

ning võimaluse sooritada riigeksameid/astuda kõrgkooli.

15. Tagada õpilastele tasuta koolitransport ning tõhustada KOV-ide transpordivõrku õpilastele nii, et see tagaks võimaluse omandada haridust elukohast sõltumata.

16. Tagada kõigile õpilastele tasuta koolitoit ning investeerida KOV-i poolt täiendavad rahalised vahendid koolitoidu tagamiseks.